

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ULAŞIM HİZMETLERİ PETROL SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

2021 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2022

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	8
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	8
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	8
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	9
6. DENETİM GÖRÜŞÜ.....	10
7. DENETİM BULGULARI.....	11

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1:Sermaye ve Ortaklık Tablosu	5
Tablo 2:İştirakler Tablosu	5

KISALTMALAR

Katma Deęer Vergisi	KDV
Türkiye Finansal Raporlama Standartları	TFRS
Türkiye Muhasebe Standartları	TMS
Vergi Usül Kanunu	VUK
Sıvılaştırılmış Petrol Gazı	LGP

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Vergi ve Benzeri İşler İçin Dışardan Serbest Muhasebeci Mali Müşavir Hizmeti Alınması
2. İşçilerin Ücretli Yıllık İzinlerinin Kanuna Uygun Şekilde Kullanılmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Ulaşım Hizmetleri Petrol ve Sanayi Ticaret A.Ş. , Antalya Büyükşehir Belediyesi tarafından, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 26'ncı maddesi ve Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre 2002 yılında kurulmuş olup 27.09.2002 tarihinde ticaret siciline tescil edilmiştir.

Ulaşım Hizmetleri Petrol ve Sanayi Ticaret A.Ş.'nin faaliyet alanı, şirket ana sözleşmesinde aşağıdaki biçimde sıralanmıştır.

- Yurt içi ve yurt dışı deniz, kara, hava ve demiryolu nakil vasıtaları ile yolcu ve yük taşımacılığı yapabilir ve yaptırabilir. Bu amaçla nakil vasıtaları satın alabilir, satabilir, kiralayabilir, kiraya verebilir, işletmeciliğini yapabilir ve yaptırabilir.
- Şirket kurvaziyer turizm, yatçılık, deniz sporları, dalış turizmi, gezinti tekneleri ve marinacılık kapsamında deniz turizmi işletmeciliği yapabilir.
- Deniz kirliliğinin kontrolü, denetlenmesi ile açıkta demirli(alargada) gemilerin her türlü (katı atık, atık, sintine slaç, slop ve balast suları vb) atıkların toplanması için gerekli gemi, deniz aracı, römorkör, şad, duba, satın almak, kiralamak, kiraya vermek, işletmeciliğini yapmak ve yaptırmak.
- Yat limanı, marina, yat yanaşma yeri, iskele, çekek yeri ve tekne rampalarını işletmeciliğini yapmak veya yaptırmak. Projelendirmek ve üretmek, inşa ettirmek, kiraya vermek, kiralamak,
- Deniz müzesi oluşumu için yer tespit etmek, gerekli malzeme, belge, obje araştırması yapmak, danışmanlık hizmeti almak,
- Balıkçı barınakları ve balık hali projelendirmek, inşa ettirmek, işletmek, işletmeciliğini yapmak, kiraya vermek, kiralamak, bunlara ait aksamaları imal etmek,
- Arıtma tesislerinin derin deniz deşarj hatlarının sualtı kontrol ve görüntülemelerini yapmak veya yaptırmak.
- Şehir içi ulaşımın sağlanması için lastik tekerlekli elektrikli, katı, sıvı veya diğer enerji yakıtlı raylı sistem taşıma araçlarını satın almak, satmak, kiralamak, kiraya vermek, işletmesini yapmak veya yaptırmak.
- Şirket konusu ile ilgili olarak güvenlik ekipmanları kurmak ve kurdurmak.
- Şirket konusu ile ilgili olarak elektrik tesisatı yapmak ve yaptırmak.

- Şirket konusu ile ilgili olarak araç takip sistemi imal etmek, kurmak ve kurdurmak,
- Şirket konusu ile ilgili olarak GPRS sistemi kurmak ve kurdurmak.
- Şirket konusu ile ilgili olarak program kurmak entegrasyon sağlamak veya kurdurmak,
- Şirket konusu ile ilgili olarak her türlü toplu taşıma araçlarının elektrik ve elektronik işlerini yapmak ve yaptırmak.
- Şirket konusu ile ilgili olarak mekanik ekipman kurmak ve kurdurmak.
- Şirket konusu ile ilgili olarak sinyalizasyon ve haberleşme tesisatı kurmak ve kurdurmak.
- Her türlü Terminal İşletmeciliği yapmak, kiralamak, kiraya vermek, devir almak, devir etmek, işlemlerini yapmak,
- Konusu ile ilgili olmak üzere özel ve kamuya ait, otogar, toptancı halleri ve insan ile yük sirkülasyonunun yoğun olduğu işletme ihalelerine, trafik alt yapısı, fiber alt yapısı, güvenlik kontrol, izleme sistemleri ve otomasyon sistemleri ihalelerine katılmak, ihale ile alınan işleri bizzat kendisi yapabileceği gibi bunları başka kişi yada kuruluşlara yaptırmak, kiralamak, kiraya vermek işlemlerini yapmak.
- Şehir içi ve şehirlerarası yük ve yolcu taşımacılığı ile ilgili, münferit veya ortak girişim şeklinde iş ortaklığı ihdas ederek, terminal işletme ihalelerine katılmak, işletmek, devir almak, devir etmek, kiralamak, kiraya vermek,
- Konusu ile ilgili olarak işletmekte olduğu terminal işletmesi içinde bulunan bilet satış gişeleri, market, büfe, restoran, kafeterya, otopark, umumi tuvalet gibi ticari alanları münferit veya ortak girişim şeklinde iş ortaklığı ihdas ederek işletmek, kiralamak, kiraya vermek, devir almak ve devir etmek işlemlerini yapmak.
- Her türlü ham petrol, süper benzin, gaz, motorin, fueloil likit, petrolden yapılan ürünler, asfalt, zift ve katkı maddeleri ticaretini yapmak, yükleme, boşaltma, depolama, dağıtım ve dolun tesislerini kurmak, iletmek, kiralamak, kiraya vermek,
- Akaryakıt istasyonları kurmak, işletmek, kiralamak, kiraya vermek.
- Konusu ile ilgili olarak işletmekte olduğu akaryakıt istasyonları işletmesi içinde bulunan market, büfe, restoran, kafeterya, umumi tuvalet gibi ticari alanları münferit veya ortak girişim şeklinde iş ortaklığı ihdas ederek işletmek, kiralamak, kiraya vermek, devir almak ve devir etmek işlemlerini yapmak.

- Petrol kimya sanayii ürünleri ve bunların mamul boya profilleri ile ilgili faaliyetlerde bulunmak.
- Petrol açma, çıkarma ve nakletme petrol hazırlama ve benzeri faaliyetlerde kullanılan araç, gereç ve yedek parçalarının ticaretini yapmak.
- Petrol ve petrol ürünleri ile ilgili benzin istasyonları kurmak, kurdurmak, alım satımını yapmak, işletmek, kiralamak, kiraya vermek,
- Kara, deniz ve havayolu ile yurt içi ve yurt dışı kimyasal madde, petrol taşımacılığı yapmak, kiralamak, kiraya vermek,
- Petrol ve petrol ürünlerinin tüm çeşitlerinin yurt içi ve yurt dışı nakliyelerini yapmak, filolar kurmak, işletmek, kiralamak ve kiraya vermek.
- Her türlü sıvılaştırılmış petrol gazı (LPG), oksijen gazı, eton, argon, helyum ve diğer asal gazların depolanması, muhafazası, dolum tesislerinin kurulması, işletilmesi, kiralanması ve kiraya verilmesi.
- LPG satış istasyonları açmak. Servis hizmetlerinde bulunmak. Benzin ile çalışan araçların LPG'ye dönüşümünü yapmak, bunun için kullanılacak her türlü malzemenin toptan ve perakende alımı satımı, dağıtımı, ithalat ve ihracatını yapmak, kiralamak, kiraya vermek.

Şirketin hali hazırda hizmet vermekte olduğu faaliyet alanları aşağıdaki gibidir.

- Hafif Raylı Sistem İşletmesi(Şehir içi Toplu Taşıma)
- Nostalji Tramvay İşletmesi(Şehir içi Toplu Taşıma)
- Antobüs Otobüs İşletmesi(Şehir içi Toplu Taşıma)
- Antalya Kart Elektronik Ücret Toplama İşletmesi(Şehir içi Toplu Taşıma)
- Kaleiçi Yat Limanı İşletmesi
- Antalya Otogar İşletmesi
- Alanya Otogar İşletmesi
- Manavgat Otogar İşletmesi
- Serik Otogar İşletmesi
- Kemer Otogar İşletmesi
- Kumluca Otogar İşletmesi
- Korkuteli Otogar İşletmesi
- Kaş Otogar İşletmesi

Şirket, yasalara ve kuruluş amacına uygun olan işlerin yapılması için Türkiye sınırları içinde taşınmaz tasarruf ve bunların üzerinde aynı hak tesis edebileceği gibi bunları alıp satabilir, kira ile işletebilir veya kiraya verebilir.

Ulaşım Hizmetleri Petrol ve Sanayi A.Ş kamu ve özel hukukuna tabi olarak kurulmuş olup faaliyetlerini ise temel olarak Türk Ticaret Kanunu, Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve Borçlar Kanunu'na tabi olarak gerçekleştirmektedir. Ayrıca şirket gerçekleştireceği ihaleli işlemlerde Kamu İhale Kanunu ve Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'na tabidir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Şirket, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri doğrultusunda kurulmuş anonim bir şirkettir. Dolayısıyla, yönetim kurulu tarafından temsil ve idare olunur. Yönetim kurulu üyeliğine ancak gerçek kişiler seçilebilir. Pay sahibi olan bir tüzel kişi yönetim kurulu üyesi olamaz. Ancak, tüzel kişinin temsilcisi olan gerçek kişiler yönetim kurulu üyesi olarak seçilebilir. Yönetim kurulu niteliği gereği sürekli bir organdır.

Anonim şirket yönetim kurulu; ortakların sermayelerinin korunması ve değerlendirilmesini, şirket alacaklılarının da alacaklarını emanet ettikleri, idare ve temsile yetkili bir organdır. Yönetim kurulu, anonim ortaklığın kanunla öngörülmüş zaruri bir organdır.

Şirketin yönetim organı olan yönetim kurulu, 2 tüzel kişi ortaklığını temsilen 5 üyeden oluşmaktadır. Yönetim Kurulu üyeleri 20.04.2021 tarihli 505 No.lu Genel Kurul kararı ile seçilmişlerdir.

Şirketin idari birimleri; Yönetim Kurulu, Genel Müdür, Muhasebe ve Finans Müdürlüğü, Satın alma ve İhale işleri Müdürlüğü, İnsan Kaynakları Müdürlüğü, Teknik İşler Müdürlüğü, Bilişim Sistemleri Müdürlüğü, Otobüs Terminalleri Müdürlüğü, Raylı Sistemler İşletmesi Müdürlüğü, Otobüs İşletmesi Müdürlüğü Yat Limanı İşletmesi Müdürlüğü, birimlere bağlı Şeflikler ve personelden oluşmaktadır. Şirkette çalışan personel sayısı, 31.12.2021 tarihi itibarıyla 1065'dir. Çalışan personel 4857 sayılı İş Kanunu'na tabidir.

1.3. Mali Yapı

Ulaşım Hizmetleri Petrol Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin nominal sermaye tutarı 117.900.695,00 Türk Lirası olup sermayesinin 95.400.695,38 Türk Lirası ödenmiştir. Ödenmiş sermayenin 64.600.695,00 Türk Lirası şirkete aynı sermaye olarak ilave edilmiş ve ödenmiştir.

Antalya Büyükşehir Belediyesi, şirketin % 95,58 oranındaki hissesine sahiptir. Şirketin 31.12.2021 tarihi itibarıyla sermaye ve hisse yapısı aşağıdaki gibidir:

Tablo 1:Sermaye ve Ortaklık Tablosu

Pay Sahibinin Adı, Soyadı/Ünvanı	Sermaye Miktarı (TL)	Sermaye Oranı (%)
T.C. Antalya Büyükşehir Belediyesi	112.686.377,00	95,58
Aldaş Altyapı Yönetim Dan. Elk. Enr. San.ve Ticaret A.Ş.	5.214.318,00	4,42

Ulaşım Hizmetleri Petrol Sanayi ve Ticaret A.Ş'nin aşağıdaki tabloda yer alan iştirakleri bulunmaktadır.

Tablo 2:İştirakler Tablosu

İştirakin Adı,Soyadı/Ünvanı	Sermaye Miktarı (TL)	Sermaye Oranı (%)
Antalya Tanıtım ve Turizm San.ve Tic. A.Ş.	2.000.000,00 TL	20
Antalya Zeytinpark Tarım Ürünleri San.ve Tic. A.Ş	10.000.000,00 TL	7

Şirketin amacı, raylı ve tekerlekli toplu taşıma işinin işletilmesi, otobüs terminallerinin ve yat limanının işletilmesi ile ilgili ürün ve hizmetleri başarılı ve sağlıklı bir şekilde insanlara fayda sağlayacak şekilde sunmaktır. Bu nedenle şirketin ana gelirleri toplu taşıma bilet bedeli, terminaller otobüs ve otopark bedeli, terminaller kira bedeli, yat limanı yat bağlama bedeli ve toplu taşıma sistemi işletim bedeli şeklindedir. Bunun yanında raylı sistem-tekerlekli araç reklam bedeli ve ray taşıma aracı hizmet bedeli de şirketin önemli gelir kalemleridir.

Gelir tablosundan, dönem net kârının son üç yılda nominal olarak azaldığı anlaşılmaktadır. Bu durumun sebebi, satış maliyetleri enflasyon oranlarına ve iş hacmine göre paralel artarken , dünyada ve ülkemizde etkisini gösteren pandemi ve diğer nedenlerin brüt satışlarda azalışa sebep olması olarak değerlendirilmektedir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Şirketin Muhasebe Sistemi

6102 sayılı Kanun'da; Kanun'a tabi gerçek ve tüzel kişilerin, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun defter tutma ve kayıt zamanıyla ilgili hükümleri ile aynı Kanun'un 175 ve mükerrer 257'nci maddelerinde yer alan yetkiye istinaden yapılan düzenlemelere uymak zorunda olduğu belirtilmiştir.

Söz konusu yetkiye istinaden Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından (1) Seri no.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği 26.12.1992 tarihinde yayımlanmış ve 01.01.1994 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir. Şirketin tabi olduğu muhasebe sistemi (1) Seri no.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nde yer alan Tekdüzen Hesap Planıdır.

Şirket, muhasebe kayıtlarını 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ilkelerine uygun şekilde ve 7/A seçeneğine göre tutmaktadır. 7/A seçeneğinde, giderler yapıldıkları anda ilgili defter-i kebir hesaplarına fonksiyon esasına göre kaydedilirken, söz konusu giderler aynı zamanda yardımcı defterlerde hem çeşit esasına hem de ilgili gider yerlerine göre izlenir. 2020 yılı aktif toplamı 4.613.700,00 TL'yi veya net satışları toplamı 9.227.100,00 TL'yi aşan üretim ve hizmet işletmeleri, 2021 yılına ilişkin maliyet hesaplarını 7/A seçeneğine göre tutmak zorundadırlar. Şirket 2020 yılı aktif toplamı 76.150.063,58 TL, net satışları toplamı 115.044.388,61 TL ve hizmet işletmesi olduğundan, 2021 yılına ilişkin maliyet hesaplarını 7/A seçeneğine göre tutmak zorundadır.

1.4.2. Şirketin Raporlama Sistemi

Anonim şirketin finansal tabloları hakkındaki hükümlere 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda yer verilmiştir.

Kanun'un 514 ve 515'inci maddelerine göre yönetim kurulu, geçmiş hesap dönemine ait, Türkiye Muhasebe Standartlarında öngörülmüş bulunan finansal tablolarını, eklerini ve yıllık faaliyet raporunu, bilanço gününü izleyen hesap döneminin ilk üç ayı içinde hazırlar ve genel kurula sunar. Anonim şirketin finansal tabloları, Türkiye Muhasebe Standartlarına göre şirketin malvarlığını, borç ve yükümlülüklerini, öz kaynaklarını ve faaliyet sonuçlarını tam, anlaşılabilir, karşılaştırılabilir, ihtiyaçlara ve işletmenin niteliğine uygun bir şekilde; şeffaf ve güvenilir olarak; gerçeği dürüst, aynen ve aslına sadık surette yansıtacak şekilde çıkarılır.

Kanun'un 516'ncı maddesine göre yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu ise, Şirketin, o yıla ait faaliyetlerinin akışı ile finansal durumunu, doğru, eksiksiz, gerçeğe uygun ve dürüst bir şekilde yansıtmalıdır. Yıllık faaliyet raporunda finansal durum, finansal tablolara göre değerlendirilir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 88'inci ve Geçici 1'inci maddeleri uyarınca tâbi oldukları kanunlar gereği defter tutmakla yükümlü olan gerçek veya tüzel kişi tacirler, münferit veya konsolide finansal tablolarını Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe Standartlarına (TMS) uygun olarak hazırlamaları gerekmektedir.

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2014 yılında TFRS uygulama kapsamını bağımsız denetim kapsamından ayırıştırarak Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) uygulama kapsamını genel olarak kamu yararını ilgilendiren kuruluşlarla sınırlandırmıştır. Bunun yanı sıra, bu kuruluşların dışında kalan işletmelerin de isteğe bağlı olarak TFRS uygulamalarına izin verilmiştir. Bu minvalde tercihte bulunan Ulaşım Hizmetleri Petrol Sanayi ve Ticaret AŞ, bağımsız denetime tabi olup TFRS'de öngörülen finansal tabloları (Finansal Durum Tablosu, Kâr veya Zarar ve Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu, Özkaynak Değişim Tablosu ve Nakit Akış Tablosu) hazırlamaktadır.

1.4.3. Şirket Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu
- Envanter defteri

Şirketin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Şirketin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim

prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının doğru ve güvenilir olduğuna ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ve risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Şirketin İç kontrol sisteminin kurulması ve uygulanması için kurumsallaşma sürecinde yapılan veya yapılması planlanan işler aşağıdaki gibidir.

1. İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) Konusundaki Çalışma

6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 4'üncü maddesine göre; işveren, çalışanların işle ilgili sağlık ve güvenliğini sağlamakla yükümlü olup bu çerçevede risk

değerlendirmesi yapar ve yaptırır.

2. Evrak Yönetim Sistemi

Şirket kapsamındaki iç ve dış yazışmalar, şirket içi prosedürlere uygun olarak yapılmaktadır.

3. Güvenlik Duvarı, Virüs ve Siber Saldırı Filtrasyonu

Şirketin sistem odasında 1 adet Fortinet 200E güvenlik duvarı bulunmakta olup, gelen ve giden trafik filtrelenmektedir. Kullanıcıların internet erişimlerinde Anti virüs kontrolü, Web filtreleme, DNS filtreleme, Uygulama kontrolü, SSL kontrolü ve zararlı bağlantı ve hareketin kontrolü için IPS kullanılmaktadır. Firewall üzerinde VLAN'lar oluşturulmuş olup muhasebe, satın alma ve insan kaynakları birimi diğer kullanıcılardan ayrıştırılmıştır. Bütün bilgisayarlarda lisanslı olarak ESET Endpoint Security yazılımı kurulu olup gelen/giden trafik ayrıca kontrol edilmektedir. Virüs programları merkezi yönetim şeklinde kurulmuş olup kullanıcının devre dışı bırakması engellenmiştir.

4. Demirbaş Yönetimi

Vergi Usul Kanunu tebliğince her yıl belirtilen demirbaş ve amortisman düzenleme sınırındaki tüm demirbaşlar aktifleştirilip muhasebe programı içerisinde kayıt edilip excel ortamında takip edilmektedir.

Ulaşım Hizmetleri Petrol Sanayi ve Ticaret A.Ş., 5018 sayılı Kanun'a tabi olmadığından bu kanunun tanımladığı şekilde bir iç denetim sistemi bulunmamakta olup herhangi bir değerlendirme yapılmamıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Ulaşım Hizmetleri Petrol Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin 2021 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Vergi ve Benzeri İşler İçin Dışardan Serbest Muhasebeci Mali Müşavir Hizmeti Alınması

Şirketin tüm vergi beyannameleri ve bildirimlerinin internet ve diğer elektronik bilgi iletişim araçları ile doğrudan kendileri tarafından gönderilmesi mümkün iken dışardan Serbest Muhasebeci Mali Müşavir (SMMM) hizmeti alındığı görülmüştür.

15 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu (VUK) Sirkülerinin 2'nci maddesine göre; beyannamelerini elektronik ortamda doğrudan kendileri gönderebilecek mükellefler arasında katma bütçeli idareler, il özel idareleri, belediyeler ve bunlara bağlı iktisadi işletmeler, kamu iktisadi teşebbüsleri, devlet ve kamu iktisadi teşebbüsleri iştirakleri, döner sermayeli işletmeler, özerk kuruluşlar ile diğer kamu kurumları sayılmıştır.

Bu durumda, şirketin SMMM. ile sözleşme yapmasına gerek kalmaksızın bağlı buldukları vergi dairesinden kullanıcı kodu, parola ve şifre olarak beyannamelerini elektronik ortamda bizzat göndermesine imkan tanınmıştır.

Yapılan incelemelerde, Ulaşım AŞ.'de Muhasebe ve Finans Müdürü olarak çalışan kişinin aynı zamanda serbest muhasebeci mali müşavir olduğu görülmüştür. Ancak 29/01/2021 tarihinde, 01/01/2021-31/12/2021 dönemini kapsayacak şekilde "*Vergi Beyannamelerinin Mali Müşavir Tarafından Verilmesi ve Bu Hizmetin Mali Müşavirlik Ofisinden Sağlanması*" için

hizmet alımı yoluyla aylık KDV dahil 9.030,61 TL ve yıllık 108.367,32 TL tutarında bir sözleşme, dışarıdan bir Serbest muhasebeci mali müşavir ile imzalanmıştır.

Şirket bünyesinde çalışan mali müşavir ve mali işlemlerden sorumlu personel ile yapılabilecek iş ve işlemlerin dışarıdan hizmet alımı yoluyla başkasına yaptırılması uygun değildir.

BULGU 2: İşçilerin Ücretli Yıllık İzinlerinin Kanuna Uygun Şekilde Kullandırılmaması

Şirkette çalışan işçilerin sosyal hakları olan yıllık ücretli izinlerinin zamanında düzenli olarak kullandırılmadığı ve bu nedenle birikmiş yıllık izin sürelerinin bulunduğu görülmüştür.

Anayasa'nın "*Çalışma şartları ve dinlenme hakkı*" başlıklı 50'nci maddesinde; dinlenmenin çalışanların hakkı olduğu ve bu haklar ile şartlarının kanunla düzenleneceği hüküm altına alınmıştır.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 53'üncü maddesinde işçilere yıllık izin verileceği ve yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği; 56'ncı maddesinde yıllık iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu; 59'uncu maddesinde iş sözleşmesinin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin, sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği; 60'ıncı maddesinde yıllık ücretli izinlerin, yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağı, izinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağı, yıllık iznin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler ve izinlerin kullanılması konusuna ilişkin usuller ile işverence tutulması zorunlu kayıtların şekline ilişkin hususların ilgili Bakanlık tarafından hazırlanacak bir Yönetmelik ile gösterileceği belirtilmiştir.

Bu Kanun hükmüne istinaden 03.03.2004 tarih ve 25391 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği'nde de yıllık izinlerin kullanımı ile ilgili olarak İş Kanunu'na benzer düzenlemeler yapılmıştır.

Aynı Kanun'un 103'üncü maddesinde ise yıllık ücretli izni bu Kanun'un 56'ncı maddesine aykırı olarak bölen veya hak edilmiş izni kullanmadan iş sözleşmesinin sona ermesi halinde bu izne ait ücreti ödemeyen veya belirtilen Yönetmelik'in esas ve usullerine aykırı olarak izin kullandırmayan veya eksik kullandıran işveren veya işveren vekiline bu durumda

olan her işçi için ikiyüzyirmi Türk Lirası (2021 yılında 555 TL) idari para cezası verileceği hükme bağlanmıştır.

Ayrıca Cumhurbaşkanlığı'nın 30.06.2021 tarih ve 31527 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Tasarruf Tedbirleri konulu 2021/14 sayılı Genelge'sinde; 4857 sayılı Kanun kapsamında çalışan işçilerin yıl içinde kazandıkları yıllık ücretli izin sürelerinin ilgili yıl içerisinde, önceki yıllarda hak kazanıp kullanmadıkları yıllık izin sürelerinin de yürütülen hizmetlerde aksamaya sebep olmayacak şekilde azami üç yıl içerisinde kullandırılması gerektiği belirtilmiştir.

Yukarıda yer alan düzenlemelere göre işverenin yıllık izinleri kullandırma yükümlülüğünü yerine getirmemesi ve işçinin de izin hakkından feragat etmesi mümkün değildir. Diğer taraftan işçiler emekli olduklarında veya herhangi bir şekilde iş akitleri sona erdiğinde mevzuat hükümleri gereği yıllık izin hakları ücrete dönüşmekte ve yıllık izin karşılığı yapılacak olan bu ücret ödemesi de işçinin son ücreti üzerinden yapılacağından yüksek tutarlarda ödeme yapılmasına neden olmaktadır. Ayrıca Anayasal bir hak olan yıllık izinlerin kullandırılmaması durumunda idareler, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 103'üncü maddesi gereğince idari para cezası ile karşı karşıya kalabilmektedir.

Yapılan incelemede, Şirkette görev alan 910 işçiden 9'unun 100 ile 139 gün, 38'inin 60 ile 100 gün arasında kullanmadığı izinlerinin olduğu tespit edilmiştir. Bu işçiler emekli olduklarında veya herhangi bir şekilde iş akitleri sona erdiğinde mevzuat hükümleri gereği yıllık izin hakları işçinin son ücreti dikkate alınarak izin ücreti ödeneceğinden idareler açısından öngörülemeyen giderlerin ortaya çıkmasına neden olacaktır.

Belirtilen mevzuat hükümleri ve yapılan açıklamalar çerçevesinde Şirkette çalışan işçilerin yıllık ücretli izinlerinin, mevzuata uygunluk ve idareyeye ek mali külfet getirmemesi amacıyla biriktirilmeden, zamanında ve düzenli olarak kullandırılması sağlanmalıdır.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>